

ด่วน
ที่ กค ๐๘๐๔/๑๐๗๘,

สำนักเลขานุการคณะกรรมการพัฒนาฯ
ที่ ๑๐๗ รหัสเรื่อง: ส ๑๕๕๙๐ วันที่: ๑๔ ก.พ. ๖๖ ข้อที่: ช ๑๐๓๙๑/๕๘ วันที่: ๑๘ พ.ค. ๕๘ เวลา: ๑๔:๑๕
กระทรวงการคลัง
ถนนพระรามที่ ๒ กทม. ๑๐๕๐๐

พฤษภาคม ๒๕๕๘

เรื่อง ความตกลงรับความช่วยเหลือแบบให้เปล่าจากธนาคารพัฒนาเอเชียโครงการ Community-Based Flood Risk Management and Disaster Response in the Chao Phraya Basin

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาฯ

อ้างถึง ๑. หนังสือสำนักเลขานุการคณะกรรมการพัฒนาฯ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๒๐๔/๒ ๑๕๓ ลงวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๕๕
๒. หนังสือสำนักเลขานุการคณะกรรมการพัฒนาฯ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/๒ ๑๑๑ ลงวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๕๖

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะกรรมการพัฒนาฯ
๒. หนังสือความตกลง (Letter of Agreement: LoA) รับความช่วยเหลือแบบให้เปล่าโครงการ
Community-Based Flood Risk Management and Disaster Response in the Chao Phraya Basin จำนวน ๖ แผ่น
๓. รายงานความช่วยเหลือทางการเงินแบบให้เปล่า (Grant Assistance Report) โครงการ
Community-Based Flood Risk Management and Disaster Response in the Chao Phraya Basin จำนวน ๑๗ แผ่น
๔. หลักเกณฑ์ความช่วยเหลือทางการเงินแบบให้เปล่า (Grant Regulation) จำนวน ๘ แผ่น

ด้วยกระทรวงการคลังขอเสนอเรื่อง ความตกลงรับความช่วยเหลือแบบให้เปล่าจากธนาคารพัฒนาเอเชีย (Asian Development Bank: ADB) โครงการ Community-Based Flood Risk Management and Disaster Response in the Chao Phraya Basin มาเพื่อคณะกรรมการพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะกรรมการพัฒนาฯตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการพัฒนาฯ พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑) เรื่องที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการพัฒนาฯ ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (หัวมุมราชวงศ์ปรีดิยาธร เทวกุล) กำกับการบริหารราชการกระทรวงการคลัง ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะกรรมการพัฒนาฯด้วยแล้ว

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ความเป็นมาของเรื่องที่จะเสนอ ประเทศไทยเกิดอุทกภัยครั้งร้ายแรงในช่วงปลายปี พ.ศ. ๒๕๕๕ ซึ่งก่อให้เกิดความเสียหายแก่ที่อยู่อาศัย อาคารโรงงาน ธุรกิจ และกิจกรรมในภาคการเกษตร และอุตสาหกรรมของประเทศไทย รวมถึงระบบการขนส่ง และโครงสร้างพื้นฐานต่างๆ ADB จึงได้ส่งคณะกรรมการพัฒนาฯ รวบรวมข้อมูลและศึกษารายละเอียดของโครงการ (Fact Finding Mission) และประชุมหารือร่วมกับสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ (สบพ.) และกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ปภ.) ในระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๖ เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ในการสนับสนุนเงินช่วยเหลือแบบให้เปล่า (Grant Assistance) เกี่ยวกับการทำเนินโครงการเพื่อบริหารจัดการความเสี่ยงที่เกิดจากอุทกภัยในระดับชุมชน และ ADB ได้ร่วมจัดทำร่าง Concept Paper เพื่อกำหนดขอบเขตและแนวทางในการดำเนินโครงการตั้งแต่ล่าง โดยมี ปภ. เป็นหน่วยงานบริหารโครงการ (Executing Agency: EA)

๑.๒ มติคณะกรรมการพัฒนาฯ หรือคำสั่งที่เกี่ยวข้อง

- คณะกรรมการพัฒนาฯได้มีมติเมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ กำหนดแนวทางปฏิบัติในการติดต่อทำความตกลง อนุสัญญา และสนับสนุนโดยในกรณีที่กระทรวง ทบวง กรม จะจัดทำความตกลงกับต่างประเทศให้หน่วยงานดังกล่าวขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการพัฒนาฯก่อนดำเนินการลงนามความตกลงทุกๆ ครั้ง และระบุผู้ลงนามฝ่ายไทย รายละเอียดปรากฏตามหนังสือที่อ้างถึง ๑

- คณะกรรมการติดตามประเมินผลการดำเนินการจัดทำหนังสือสัญญาในนามรัฐหรือรัฐบาลไทยกับนานาประเทศหรือองค์กรระหว่างประเทศ ที่ก่อให้เกิดพันธกรณีทางกฎหมายภายใต้บังคับกฎหมายระหว่างประเทศ หากผู้ลงนามหนังสือสัญญามิใช่นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศต้องได้รับหนังสือมอบอำนาจเต็ม (Full Powers) รายละเอียดปรากฏตามหนังสือที่อ้างถึง ๒

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะกรรมการติดตามประเมินผลการดำเนินการจัดทำหนังสือสัญญาและหนังสือสัญญาที่ได้รับหนังสือมอบอำนาจเต็ม (Full Powers) รายละเอียดปรากฏตามหนังสือที่อ้างถึง ๒

ตามที่คณะกรรมการติดตามประเมินผลการดำเนินการจัดทำหนังสือสัญญาและหนังสือสัญญาที่ได้รับหนังสือมอบอำนาจเต็ม (Full Powers) รายละเอียดปรากฏตามหนังสือที่อ้างถึง ๒ กำหนดว่าในการติดต่อทำความตกลง อนุสัญญาและสันธิสัญญากับต่างประเทศ กระทรวง ทบวง กรมจะต้องขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการติดตามประเมินการลงนามความตกลงทุกๆ ครั้ง และหากผู้ลงนามหนังสือสัญญามิใช่นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศต้องได้รับหนังสือมอบอำนาจเต็ม (Full Powers) ดังนั้น จึงจำเป็นต้องเสนอคณะกรรมการติดตามประเมินผลการดำเนินการจัดทำหนังสือสัญญาและหนังสือสัญญาที่ได้รับหนังสือมอบอำนาจเต็ม (Full Powers) รายละเอียดปรากฏตามหนังสือที่อ้างถึง ๒

๓. สาระสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

๓.๑ โครงการดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อจัดทำแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงด้านอุทกภัยในพื้นที่ชุมชน และส่งเสริมด้านการป้องกันการเกิดอุทกภัยโดยเน้นการพัฒนาโครงการโครงสร้างพื้นฐานขนาดเล็กในชุมชน โดยจะมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของหน่วยงานราชการและประชาชนในพื้นที่เพื่อกำหนดความเสี่ยง แผนปฏิบัติการการรับรู้ด้านความเสี่ยง และจัดทำมาตรการการลดความเสี่ยงของบ้านเรือนและชุมชนโดยเน้นการխ่ายเหลือตนเอง รวมถึงการวิเคราะห์รูปแบบความเสี่ยงและความรุนแรงที่เกิดจากอุทกภัยในชุมชนน้ำร่อง ๕ พื้นที่ ทั้งนี้ เมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๘ ป.ก. มีหนังสือแจ้งกระทรวงการคลังไม่ขัดข้องในร่างหนังสือความตกลง (Letter of Agreement: LoA) และยืนยันการขอรับความช่วยเหลือทางการเงินแบบให้เปล่าจาก ADB กระทรวงการคลังจึงยกร่างหนังสือความตกลงดังกล่าวเสนอคณะกรรมการติดตามประเมินผลการดำเนินการจัดทำหนังสือสัญญาและหนังสือสัญญาที่ได้รับหนังสือมอบอำนาจเต็ม (Full Powers) รายละเอียดปรากฏตามหนังสือที่อ้างถึง ๒

๓.๒ หนังสือความตกลงรับความช่วยเหลือฯ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒) มีสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๓.๒.๑ โครงการความช่วยเหลือดังกล่าวมีเงินทั้งสิ้น ๒ ล้านเหรียญสหรัฐ เป็นเงินจากกองทุน Japan Fund for Poverty Reduction (JFPR) ของ ADB มีระยะเวลาดำเนินโครงการ ๒ ปี ทั้งนี้ โครงการดังกล่าวจะสามารถเริ่มดำเนินโครงการและเบิกจ่ายเงินช่วยเหลือได้หลังจากลงนามในหนังสือความตกลงและหนังสือตั้งกล่าวมีผลบังคับใช้แล้ว

๓.๒.๒ ป.ก. ในฐานะหน่วยงานบริหารโครงการมีหน้าที่ในการเบิกจ่ายเงินช่วยเหลือและดำเนินโครงการให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และแผนงานโครงการ และเป็นไปตามเงื่อนไขมาตรฐานของ ADB และกองทุนให้ความช่วยเหลือ JFPR ประกอบด้วย Grant Assistance Report (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๓) ฉบับเดือนมีนาคม ๒๕๕๘ หลักเกณฑ์การให้ความช่วยเหลือทางการเงินแบบให้เปล่า (Policy Paper: Adoption of Externally Financed Grant Regulations) ฉบับเดือนมีนาคม ๒๕๕๗ คู่มือหลักเกณฑ์การเบิกจ่ายเงินกู้ (Loan Disbursement Handbook) ฉบับปี ๒๕๕๕ โดยย้ำด้านความปลดภัย (Safeguard Policy Statement) ฉบับเดือนมิถุนายน ๒๕๕๖ และนโยบายด้านการปรับปรุงการทุจริต (Anticorruption Policy) ป.ก. จะต้องปฏิบัติตามข้อเรียกร้องหาก ADB ร้องขอให้เปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินกิจกรรมภายใต้โครงการดังกล่าว และเปิดโอกาสให้เจ้าหน้าที่จาก ADB เข้าเยี่ยมชมและตรวจสอบการดำเนินโครงการได้

๓.๒.๓ หน่วยงานบริหารโครงการต้องจัดส่งรายงานการตรวจสอบการเงินประจำปีที่จัดทำโดยหน่วยงานภายนอก รายงานฉบับสมบูรณ์จะต้องจัดส่งให้แก่ ADB ภายใน ๓ เดือนหลังวันสิ้นสุดโครงการ (Closing Date) วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๐

๓.๒.๔ การจัดซื้อสินค้าและจ้างบริการที่ไม่ใช่ที่ปรึกษาจะต้องเป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในแนวทางการจัดซื้อจ้างของ ADB (Procurement Guidelines) ฉบับเดือนมีนาคม ๒๕๕๖

๓.๒.๕ การว่าจ้างที่ปรึกษาจะต้องเป็นไปตามแนวทางการคัดเลือกและการว่าจ้าง Guidelines on The Use of Consultants by Asian Development Bank and Its Borrowers ฉบับเดือนมีนาคม ๒๕๕๖

ทั้งนี้ การเบิกจ่ายเงินช่วยเหลือจากโครงการดังกล่าวตามนัยข้อ ๓.๒.๔ และ ๓.๒.๕ จะเป็นไปตามประกาศอธิบดีกรมสรรพากรเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม (ฉบับที่ ๒๔) เรื่องกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการขายสินค้าหรือการให้บริการกับกระทรวง ทบวง กรม ราชการส่วนท้องถิ่น หรือรัฐวิสาหกิจ ตามโครงการเงินกู้ หรือเงินช่วยเหลือจากต่างประเทศ ตามมาตรา ๘๐/๑ (๔) แห่งประมวลรัชฎากร ที่กำหนดให้ใช้อัตราภาษีร้อยละ ๐ (ศูนย์) ในการคำนวนภาษีมูลค่าเพิ่มนยอดเงินที่จ่ายจากเงินช่วยเหลือจากต่างประเทศ

๓.๓ สาระสำคัญของร่าง LOA เป็นไปตามเงื่อนไขมาตรฐานสำหรับกองทุนให้ความช่วยเหลือโดย ADB อย่างไรก็ตาม ใน Article X Section ๑๐.๐๓ ของ Grant Regulations ฉบับลงวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๕๗ (สิบห้าปีสี่เดือนสี่สิบวัน) ได้กำหนดเงื่อนไขว่า หากเกิดกรณีพิพากษาคู่สัญญาไม่สามารถหาข้อบุญได้ให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการอนุญาโตตุลาการเพื่อเป็นผู้พิจารณาเรื่องข้อพิพาท ซึ่งเป็นวิธีการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์มาตรฐานของ ADB ที่ใช้บังคับกับทุกประเทศ ทั้งนี้ คณะกรรมการรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๗ กำหนดให้สัญญาทุกประเภทที่หน่วยงานของรัฐทำกับเอกชนในไทยหรือต่างประเทศ ไม่ว่าจะเป็นสัญญาทางปกครองหรือไม่ ไม่ควรเขียนผูกมัดในสัญญาให้มอบข้อพิพาทให้คณะกรรมการอนุญาโตตุลาการเป็นผู้ข้าม แต่หากมีปัญหาหรือความจำเป็นหรือเป็นข้อเรียกร้องของคู่สัญญาอีกฝ่ายที่มิอาจหลีกเลี่ยงได้ ให้เสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติเป็นรายๆ ไป อย่างไรก็ตาม ADB เป็นหน่วยงานประเภทองค์กรระหว่างประเทศ ดังนั้น การลงนามรับความช่วยเหลือทางการเงินแบบให้เปล่าในกรณีนี้ ไม่ได้เป็นสัญญาที่หน่วยงานของรัฐทำกับเอกชน จึงไม่เข้าเงื่อนไขที่จะต้องเสนอให้คณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติ การใช้อนุญาโตตุลาการ

๓.๔ สำหรับการจัดทำความตกลง อนุสัญญา และสนธิสัญญา กับต่างประเทศ กระทรวง ทบวง กรม จะต้องขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการรัฐมนตรีก่อนดำเนินการลงนามความตกลงทุกๆ ครั้ง และหากผู้ลงนาม หนังสือสัญญานี้ใช้นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศต้องได้รับหนังสือมอบอำนาจเต็ม (Full Powers) ดังนั้น จึงจำเป็นต้องเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบหนังสือความตกลงรับความช่วยเหลือแบบให้เปล่า และให้กระทรวงการต่างประเทศเป็นผู้ออกหนังสือมอบอำนาจเต็มให้กระทรวงการคลัง โดยรองปลัดกระทรวงการคลัง หัวหน้ากุลุ่มภารกิจด้านรายจ่ายและหนี้สินเป็นผู้ลงนามในหนังสือความตกลงรับความช่วยเหลือแบบให้เปล่าจาก ADB ในนามรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย

๔. ข้อเสนอของกระทรวงการคลัง

กระทรวงการคลังพิจารณาแล้ว เห็นควรนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา ดังนี้

๔.๑ เห็นชอบหนังสือความตกลงรับความช่วยเหลือแบบให้เปล่า

๔.๒ มอบหมายให้กระทรวงการต่างประเทศเป็นผู้ออกหนังสือมอบอำนาจเต็มให้กระทรวงการคลัง โดยนายนริศ ชัยสูตร รองปลัดกระทรวงการคลัง หัวหน้ากุลุ่มภารกิจด้านรายจ่ายและหนี้สินเป็นผู้ลงนามในหนังสือความตกลงรับความช่วยเหลือแบบให้เปล่าจาก ADB ในนามรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำทราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมหมาย ภาสี)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ

สำนักนโยบายและแผน

โทร. ๐๒ ๒๖๕ ๘๐๕๐ ต่อ ๕๕๓๓ ๕๕๑๑

โทรสาร ๐๒ ๒๗๓ ๙๗๕๕